

ELÄVÄ RAJA

ENSOSTA MUOVAUTUI SVETOGORSK

Sodan jälkeen ainoa yhteys rajan yli entisen Jääskén alueella oli rautatie. Raiteita pitkin Neuvostoliittoon toimitettiin sotakorvauksia ja myöhemmin teollisuustuotteita ja kulutustavaraa. Neuvostoliitosta toimitettiin Suomeen raaka-aineita. Neuvostoliiton aikana entisen kihlakunnan infrastruktuuria ei kehitetty. Teollisuus rakentui suomalaisten jättämien teollisuusalueiden, teollisuuslaitosten ja voimaloiden varaan. Raja raottui, kun 1970-luvun alussa Svetogorskin tehdasaluetta ryhdyttiin kehittämään yhdessä suomalaisten rakentajien kanssa. Vanhoja tehtaita korjattiin ja uusia rakennettiin. Vanhat asuinalueet kokivat muodonmuutoksen kun korkeat kerrostalot nousivat katukuvaan. Svetogorskin tehtaas siirtyivät 1990-luvun alussa ruotsalaisen nestekartonkipakkauksia tekevän yhtiön, Tetra-Lavalin omistukseen. Tetra Laval myi tehtaas vuonna 1998 amerikkalaiselle International Paper –metsäteollisuusyhtiölle. Uutta henkilökuntaa tehtaille saapui Yhdysvalloista. Monet amerikkalaiset tulivat asumaan Imatralla.

KAKSOISKAUPUNKI IMATRA-SVETOGORSK

Sota oli jakanut Vuoksen varren asutuskeskittymän kahden eri valtion alueelle. Rajasta tuli raja monessakin mielessä: erilainen kulttuuri, kieli ja uskonto olivat totta kahden kaupungin alueella, jotka olivat lähes kiinni toisissaan. Rajan ollessa suljettuna naapurista ei tiedetty paljoakaan. Rajan raotuttua kiinnostus lähinaapuriin kasvoi. Imatran ja Svetogorskin kaupungit virittivät yhteistyötä 1980-luvulta alkaen. Sitä jatkettiin 1990-luvulla kaksoiskaupunki-nimikkeen alla ja Suomen liittyttyä Euroopan unioniin rajan ylittävään yhteistyöhön saatiin myös Euroopan unionin rahoitusta. Rajakaupunkisopimus solmittiin, ja rajan ylittävä toiminta esimerkiksi kaupan, kulttuurin, matkailun ja koulutuksen alueilla kehittyi. Imatran rajanylityspaikan kehittäminen kansainväliseksi rajanylityspaikaksi koettiin tärkeäksi.

ELÄMÄÄ RAJALLA

Nykyisin Imatralla ja Svetogorskissa on yhteensä noin 45 000 asukasta, joista lähes 30 000 asuu Imatralla ja yli 15 000 Svetogorskissa. Svetogorskista käydään päivittäistavaraostoksilla Imatralla ja venäläisten keskuudessa Imatra on suosittu loma- ja kylpyläkaupunki. Suomalaiset käyvät Svetogorskin puolella ostamassa polttoainetta, elintarvikkeita ja vaatteita. Raja hidastaa kulkemista mutta ei estä sitä. Rajalla oleminen on edelleen entisen Jääskén kihlakunnan alueella arkipäivää.

Pelkolan rajanylityspaikka

Imatran ja Svetogorskin välinen Pelkolan rajanylityspaikka avautui rakentamisliikenteelle vuonna 1972. Uusi raja-asemarakennus valmistui kesällä 1998, ja kansainväliselle liikenteelle raja-asema avattiin kesällä 2002. Kuva Imatran kaupunginmuseo.

Kerrostaloaluetta Svetogorskissa

Svetogorskiin nousi 1970-luvulla suurten kerrostalojen alueita. Niitä rakennettiin osin vanhojen suomalaiskaupunginosien päälle, mutta silti taloja rakennettaessa noudatettiin Enson vanhaa asemakaavaa. Kuva Imatran kaupunginmuseo.

Imatran kaupungin delegaatio Svetogorskissa

Imatran kaupunginjohtaja Kalervo Aattela toivotetaan tervetulleeksi Svetogorskiin 1990-luvun alussa venäläiseen tapaan tarjoamalla leipää ja suolaa. Kuva Imatran kaupunginmuseo.